

vilde der maasse være kommet andre Resultater, og at deres Uddannelse har været noget kortere end den, der tilstiftes efter Tjertallets Forslag, er ganske rigtigt; men man maa vel huske paa, at da det selviste Folk optog Kampen, var det og er det vel endnu greben af en Begejstring for sin Uafhængighed, som vel skulde kunne føre til meget store personlige Offre, og at det efterhaanden har fundet mere og mere Støtte hos en Stormagt, i det Mindste indirekte, idet denne har sendt sagkyndige Befalingskræfter. Endelig maa man erindre, at Krigen føres i et Land, hvor Terrainet giver ganske overordentlige Midler i Hænde for Forsvaret, og desuagtet har Resultatet været det, som man jo kjender. Ganske vist har Kampen været ført mod en Hær af regulære Tropper, men de Herrer have vel læst Tilstræffelt om den tyrkiske Hær til at vide, i hvilken Tilstand den er.

Bojsen: Jeg vil overfor det ærede Medlem kun forvare mig imod, at jeg skulde have insinueret, at de Herrer militære Medlemmer i Et og Alt skulde gaa med enhver bestaaende Regjering, alene af Hensyn til den, selv om de have en afvigende Mening. Det har ikke været min Tanke. — Jeg har kun sagt, at naar jeg fra min Side ikke ser rettere, end at vi som Betingelse for at komme til en virkelig praktisk, alvorlig Forhandling af denne Sag først maa have gennemført et Systemskifte, saa forstaar jeg meget vel, at de ærede militære Medlemmer ikke delage i en Opposition, der har et saadant Formaal, jeg anser det for meget naturligt, jeg vilde ikke engang anbefale dem at gjøre det. Dette er en Forklaring af mine Udtalelser, som jeg forøvrigt ikke antog, var nødvendig. — Overfor den høitærede Minister vil jeg blot gjøre nogle enkelte Bemærkninger. — Med Hensyn til det første Punkt, nemlig om at Lovforslaget først forelægges i Landsthinget, mente den høitærede Minister, at det vilde være ugjærligt først at forelægge ethvert Lovforslag, der medførte Udgifter, i Folkethinget. Saa, jeg vil give den høitærede Minister fuldstændig Ret i, at det jo kun er meget faa Lovforslag, der slet ikke medføre Udgifter. Altsaa, i det Omfang vilde den Sætning ingenlunde kunne holde Stik; men den høitærede Minister vil vist ogsaa give mig Ret i, at netop Hærløven og de sig dertil knyttende Pønningsslove have en saadan finansiel Karakter, at de i de forløbne Aar beständig have været forelagte først i Folkethinget, og jeg har som Vidnesbyrd derom udtrykkelig anført, at det af Landsthinget nedsatte Udvalg, der har behandlet denne Sag, har vist dets finansielle Betydning ved deraf at tage Anledning til at opstille en hel finansiell Statusberetning for Staten. Det vil vistnok ikke kunne benægtes, hvad vistnok ogsaa Alle ville være enige om, at den Praxis,

som er benyttet her overfor det foreliggende Forslag, er ganske ny og eneaaende.

Den høitærede Minister mente dernæst, at man ikke i 1867 havde tilstiftet at gaa videre i Udviklingen i Retning af Folkeæbning, end man den Gang gif, at man altsaa havde vedtaget Lovforslaget med den bestemte Mening: „Dertil og ikke videre.“ Jeg tror ikke, at den ærede Minister har Ret deri; jeg tror tværtimod, at vi have Udtalelser fra den daværende Krigsministers Side, som gaa i modsat Retning; der er faldet Yttringer fra ham under Forhandlingerne her om Forslag, der gif videre end de Bestemmelser, Hærløven endelig kom til at indeholde, som gif ud paa, — saavidt jeg erindrer — at han var enig i, at Udviklingen skulde gaa i den nævnte Retning, men vi skulde tage smaa Skridt og gaa frem ad den Vej lidt efter lidt, og som et saadant lille Skridt betragtede han den da endelig gennemførte Hærløve. Jeg tror ogsaa, at vilde man adspørge Enhver, der klart erindrer Forhandlingerne om Hærløven fra den Tid, vilde de give mig Ret deri.

Den ærede Minister kom dernæst til at omtale selve Ordlyden af Dagsordenen, men han gjorde sig skyldig i en Misforstaaelse af den, som var meget forklarlig, da det forekom mig, at den høitærede Minister har faaet en forkert Optegnelse af Dagsordenens Ordlyd. Jeg har den ikke for mig, men efter Sukommelsen har jeg optegnet den saaledes: „I Erkjendelse af, at der efter Regjeringens Optraeden i den foreliggende Sag ikke er Udset til, at den paabudne Revision af Hærløven kan gennemføres under det nuværende Ministerium, gaar Tinget over til Dagsordenen.“ Den høitærede Minister vil se, at der i disse Ord ikke kan ligge den Betydning, som han anførte, og at den kun vil kunne lægges deri, naar man omskriver Dagsordenen, men dertil er den høitærede Minister naturligtvis ikke berettiget. — Meningen af Dagsordenen er selvfølgelig den, som ligger i dens Ord, at det efter Regjeringens Optraeden i denne foreliggende Sag ikke er muligt at gennemføre Revisionen under dette Ministerium, idet jeg ikke har kunnet gaa ud fra, at den høitærede Regjering skulde være saa let bevægelig, at den i det ene Dieblit satte den mest afgjorte Modstand imod et Forslag og i det næste Dieblit kunde gaa over til det; en saadan Bænkemodighed hos Regjeringen har jeg ikke kunnet forudsætte, og naar man ikke gjør det, vil man sikkert kunne udtale, at en Revision ikke kan gennemføres under det nuværende Ministerium. At forøvrigt det hele, almindelige Mistillidsforhold mellem Folkethinget og Ministeriet ogsaa i denne Sag spiller sin Rolle ved Siden af det, som ligger umiddelbart for, vil Enhver kunne slutte, og vistnok slet Ingen benegte. — Det er Ministeriets Optraeden i denne Sag, der nærmest og umiddelbart motiverer vort Forslag, og Regjeringens Optraeden er